

Handout – Kompetenceudvikling i Forberedende Grunduddannelse

Dette handout præsenterer FGU Danmarks anbefalinger om kompetenceudvikling i Forberedende Grunduddannelse. Handoutet er bygget op på følgende måde:

1. **Baggrund:** Baggrunden for anbefalingerne, herunder data og viden om området
2. FGU Danmarks anbefalinger for at understøtte området på **kort sigt**
3. FGU Danmarks anbefalinger for at understøtte området på **længere sigt**.
4. FGU Danmarks understøttende indsatser

FGU Danmarks samlede anbefalinger for at sikre bæredygtige FGU-institutioner kan findes [her](#).

Baggrund

FGU-undervisernes kompetencer har stor betydning for, hvordan de lykkes med at løse den komplekse opgave, FGU-institutionerne står med i forhold til at hjælpe elevgruppen på FGU godt videre i uddannelse eller job. For at understøtte realiseringen af FGU's formål og opbygningen af en fælles professionsidentitet blev der afsat 130 mio. kr. til kompetenceudvikling af lærere og ledere på FGU-institutionerne i perioden 2019-2022¹. Det har været en helt nødvendig politisk prioritering.

Erfaringerne fra de gennemførte kompetenceudviklingsforløb er, at udbyttet har været meget varierende. Det skyldes blandt andet, at leverandørerne ikke har haft tilstrækkeligt kendskab til FGU og elevgruppen, at kompetenceudviklingen har været for abstrakt og teoretisk, og at det har været vanskeligt for institutionerne at finde tid til kompetenceudvikling i opstartsperioden, hvor alt skulle bygges op fra bunden – både brugbare institutionsrammer samt rammer for det pædagogiske og didaktiske. Dertil har institutionerne været gennem en stor tilpasning på personalesiden siden opstarten, bl.a. på grund af faldende elevtal. En undersøgelse af Danmarks Evalueringsinstitut om kompetenceudvikling i FGU viser, at 1) det er vigtigt, at indhold og fokus i kompetenceudviklingen både tilgodeser lærernes individuelle behov og bidrager til udviklingen af en fælles professionsidentitet, 2) at aktionslæring og undervisningsobservation understøtter forankringen af kompetenceudviklingen og 3) at de pædagogiske ledere spiller en afgørende rolle for at sikre organisatorisk forankring af kompetenceudviklingen.

FGU-reformen er fortsat under implementering, og der arbejdes fortsat på at udvikle og forankre didaktikken og pædagogikken i og på tværs af FGU-sektoren. Evaluerings- og følgeforskningsprogrammet til FGU peger i den forlængelse på vigtigheden af et fortsat fokus på at understøtte implementeringen af FGU fra centralt hold, herunder tilstrækkelige medarbejderkompetencer via kompetenceudvikling².

¹ Midlerne blev forlænget til 2024.

² [3. delrapport: Elevens udbytte, foreløbig effekt og status på implementering af FGU](#)

Børne- og Undervisningsministeriet er ved at udvikle et grundkursus for ansatte i FGU i samarbejde med Professionshøjskolerne, som skal ruste FGU-lærere til at varetage de mangfoldige opgaver, FGU skal løfte.

FGU Danmarks anbefalinger på kort sigt	FGU Danmarks anbefalinger på længere sigt
<p>FGU Danmark anbefaler, at:</p> <ul style="list-style-type: none">• der afsættes midler til FGU-institutionernes deltagelse i det udviklede grundkursus for FGU-undervisere.• der afsættes en pulje til kompetenceudvikling af lærere og ledere i FGU over de næste 5 år for at sikre fortsat opkvalificering i FGU-sektoren. Ellers skal kommende kompetenceudvikling dækkes af driftsmidler.³	<p>FGU Danmark anbefaler, at:</p> <ul style="list-style-type: none">• der løbende følges op på kompetenceudviklingen i FGU-sektoren mhp. at sikre det nødvendige kompetenceniveau.• FGU Danmark indtænkes som aktør i grundkurset for FGU-undervisere, fx i forbindelse med onboarding af nye medarbejdere i sektoren.

FGU Danmarks indsatser

FGU Danmark understøtter videndeling, erfaringsudveksling og fælles udvikling og forankring af FGUs pædagogiske og institutionelle opgave samt en fælles professionsidentitet gennem Videnscenter for FGU. Videnscenteret er bygget op omkring netværk i fag, faglige temaer og øvrige områder på tværs af FGU-institutionernes ansatte, regionale læringscirkler på tværs af institutionernes pædagogiske ledere, fælles udviklingsprojekter i sektoren samt en styregruppe og et Advisory Board, som tilsammen skal understøtte visionen om, at FGU er pioner i ny praksispædagogik, hvor det er centralt at spænde over en bred faglighed og en vigtig dannelsesopgave for en mangfoldig elevgruppe.⁴

³ Henvielse til handout om videnscenter for FGU som bidrag til kompetenceudvikling af FGU medarbejdere.

⁴ Se handout om FGU Danmarks Videnscenter.